

2. *Lychnis coronaria* (L.) Desr.

Kukučka vencová

Ic.: Tab. 24, fig. 2, p. 401

Lychnis coronaria (L.) Desr. in Lam. Encycl. Méth. Bot. 3 (2), p. 643, 1792.

Bas.: *Agrostemma coronaria* L. Sp. Pl. ed. 1, p. 436, 1753.

Syn.: *Lychnis coriacea* Moench 1794 – *Coronaria coriacea* (Moench) Schischk. ex Gorschk. 1936.

Rastlina trváca, 45–75(–80) cm vysoká, husto bielo vlnatá. Byť vystúpavá alebo vzpriamená, jednoduchá alebo v hornej časti rozložito rozkonárená, riedko listnatá. Listy prízemnej ružice elipsovité až podlhovasté alebo lopatkovité, na báze postupne zúžené do krídlatej stopky, alebo na báze klinovito zbiehavé. Byľové listy sediace, stredné elipsovité až široko elipsovité, 77–110×17–20 mm veľké, na oboch stranách vlnaté. Kvety nerovnako dlho stopkaté, v málokvetých, riedkych, nestiahnutých vidliciach, tmavopurpurové, zriedkavo biele. Kvetné stopky 20–120 mm dlhé. Listene úzko kopijovité. Kalich rúrkovitý, 15–20 mm dlhý, plstnatý, s výraznými žilami. Korunné lupienky celistvookrajové alebo plytko vykrojené, 15–20×10–11 mm veľké, každý s 2 belavými, šidlovitými výrastkami pakoruny. Tobolky elipsoidné až vajcovité, 14–17×6–8 mm veľké, s výrazne vyčnievajúcimi žilami kalicha. Karpofor chýba, zriedkavo krátky (do 2 mm). Semená 1–1,1×ca 1 mm veľké, nevýrazne hrboľčekovité, sivé.

Chromozómy: $2n = 24$, okr. 2, Nenince, les Bohúnka (Kovanda in Kovanda Preslia 55: 194, 1983); 14f, Krupinská vrchovina, Nedelište (Činčura in Májovský et al. Karyotax. Prehľ. Fl. Slovenska, p. 86, 1987).

Biológia, ekológia, fytoecológia. Hemikryptofyt. Kvitnutie: (jún–) júl–september. Svetlé lesy, lesné lemy a kroviny, na výživných, výhrevných, nevápnených, kamenistých, neutrálnych, sprašových pôdach od planárneho do kolínneho stupňa. Druhotne sa vyskytuje pri ľudských sídlach, cintorínoch a na rumoviskách. Maximum: 900 m n. m., okr. 15, Ďubákovo, vrch Diel, hrebeň (Dvořáková Dipl. Pr. Depon. in PříF UK, Bratislava, p. 52, 1975). Diagnostický druh zväzu *Quercion confertae-cerris*. Rastie v spoločenstvách triedy *Quercio-Fagetea*.

Celkové rozšírenie. Južná Európa (od Španielska po Balkánsky polostrov); v strednej Európe zasahuje na sever po južné Slovensko; Ázia (Malá Ázia a Kaukaz na východ až po Irán, Pakistan a Turkménsko). Druhotne je druh rozšírený aj inde v Európe.

Rozšírenie na Slovensku. Mapa 60. Severná hranica areálu prechádza na západe južnou časťou Malých Karpát, Pohronským Inovcom, Štiavnickými vrchmi a Poľanou cez južnú časť Slovenského rudohoria až po Slovenský kras (na vý-